

Aan:
het presidium van de gemeenteraad
Van
Hans Camps
Afschrift aan

Memo

Datum
20-06-2005
Opsteller
Dick de Jong
Bijlage

Onderwerp
relatie ondernemingsraad / gemeenteraad

Geachte dames en heren,

De ondernemingsraad heeft enige tijd geleden een advies inzake voorverkenningen bezuinigingen 2006-2008 ter kennisneming gezonden aan de leden van de Algemene Commissie.

Dit heeft er toe geleid dat er wat betreft de relatie tussen de Ondernemingsraad en de gemeenteraad (c.q. raadscommissie) vragen zijn gerezen.

Ik wil trachten in deze memo wat zaken rond het overleg tussen de ondernemer en de Ondernemingsraad op een rijtje te zetten. Dit om onduidelijkheden en misverstanden, zowel bij de gemeenteraad(sleden) als bij u, in de toekomst te voorkomen.

-
1. Op grond van de Wet op de ondernemingsraden overlegt in de "onderneming" de "ondernemer" met een personeelsvertegenwoordiging in de Ondernemingsraad.

de onderneming

De gemeente Delft is de onderneming.

Sinds de dualisering, in 2003, is – behoudens het griffiepersoneel – de raad geen bevoegd gezag meer over de ambtelijke organisatie. Het college is het bevoegd gezag als bedoeld in de Gemeentewet. Het benoemt het gemeentepersoneel en overlegt als werkgever met de vakorganisaties over o.a. de arbeidsvoorwaarden.

de ondernemer

Het college voert, middels de bestuurder, overleg met de vertegenwoordiging van het personeel: de ondernemingsraad.

Het college is in het overleg met de Ondernemingsraad dan ook de ondernemer als bedoeld in de Wet op de ondernemingsraden.

2. De gemeenteraad van Delft heeft besloten die ambtenaren, waarvoor de gemeenteraad als ondernemer gezien moet worden, te weten het griffiepersoneel, voor wat betreft de medezeggenschap op grond van de WOR te beschouwen als onderdeel van de onderneming waarvoor het college het bevoegd gezag is, en de griffie aan te laten sluiten bij de bestaande Ondernemingsraad. Dit betekent dat het college ook voor deze groep ambtenaren als ondernemer moet worden beschouwd.

3. De "bestuurder" vertegenwoordigt de ondernemer in het overleg met de ondernemingsraad.

De bestuurder is degene met de hoogste zeggenschap bij de leiding van de arbeid.

Bij de gemeente is dat de gemeentesecretaris.

Gelet op het bij punt twee genoemde raadsbesluit inzake griffiepersoneel moet de gemeentesecretaris ook voor die groep als bestuurder worden gezien.

4. De Wet op de ondernemingsraden bepaalt (met name in de artikelen 25 en 27) over welke zaken de ondernemer advies aan of instemming van de Ondernemingsraad moet vragen.

De Ondernemingsraad adviseert dus de ondernemer (= het college) of stemt (al dan niet) in met een voorstel van de ondernemer. Het college is wat betreft de ambtelijke organisatie het bevoegd gezag en kan ook een besluit nemen.

De communicatie van de ondernemingsraad met de ondernemer vindt plaats via de bestuurder. De bestuurder (gemeentesecretaris) zal de ondernemer (college) in kennis stellen van het standpunt van de ondernemingsraad, en voorstellen of dit al dan niet moet leiden tot wijziging van het oorspronkelijke voorstel.

5. Soms zal het college een onderwerp, hoewel het een zaak betreft die tot zijn competentie behoort, willen bespreken in een raadscommissie. Het *blijft* dan wel een zaak waarvoor het college als "ondernemer" moet worden gezien, en waarin de Ondernemingsraad eventueel het college als ondernemer adviseert. Het is dan ook aan het college om te bepalen welke informatie op dat moment aan de raadscommissie wordt verstrekt. Het lijkt niet onlogisch dat, als het een onderwerp betreft waarover de ondernemingsraad heeft geadviseerd, het college dat advies ter kennisneming bijvoegt, maar de beslissing of dat gebeurt ligt

bij het college.

6. De Wet op de ondernemingsraden regelt wat te doen als de Ondernemingsraad en de ondernemer/bestuurder een probleem hebben (niet tot overeenstemming kunnen komen of niet volgen van het OR-advies).

Als het gaat om zaken die vallen onder het adviesrecht, kan de OR beroep instellen bij de ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.

Als het gaat om zaken die vallen onder het instemmingsrecht, kan de ondernemer de zaak voorleggen bij de kantonrechter.

Er is in de WOR derhalve een weg gecreëerd wanneer partijen (ondernemer/college en ondernemingsraad) niet op één lijn komen. In verband hiermee staat het de Ondernemingsraad niet vrij om zich over een zaak, waarover het college een besluit kan nemen, te wenden tot de raad (als controlerende en financiële kaders stellende instantie) of een van de raadscommissies. De raad is geen beroepsinstantie. Het lijkt dan ook niet zuiver om het overleg met het college te beïnvloeden door de gemeenteraad(scommissie) te betrekken bij een zaak waarin het college de "ondernemer" is.

7. In het verleden heeft de situatie gespeeld, waarin de Ondernemingsraad in overleg wilde treden met een fractie uit de gemeenteraad. In die situatie is uitgesproken dat dat niet binnen de gebruikelijke gespreksverhoudingen viel.

Een raadsfractie dient niet als belangenbehartiger voor het gemeentepersoneel/de OR op te treden, en informatie uit/van de OR dient ook niet aan één fractie verstrekt te worden.

8. De gemeenteraad heeft onlangs (in de Algemene Commissie) uitgesproken het geen goede zaak te vinden dat de OR probeert de raad te beïnvloeden. Ook is uitgesproken dat de OR geen rechtstreekse gesprekspartner is voor de raad(scommissie). De OR adviseert het college en niet de raad. De gemeentesecretaris kan via het college eventuele OR-adviezen kenbaar maken aan de raad.

Ten slotte speelde nog een verzoek van een OR-lid om inspraakrecht. Dat is door de voorzitter van de raadscommissie geweigerd, eveneens in verband met het feit dat het college (de secretaris) het aanspreekpunt voor de OR is. Daarbij past geen inspraakrecht bij de raad of raadscommissie.

9. Een strikte toepassing van de Wet op de ondernemingsraden leidt inderdaad tot de conclusie dat er geen directe relatie tussen

Ondernemingsraad en raad(scommissie) dient te bestaan.

Dit laat m.i. echter onverlet dat als een organisatie zich wendt tot de gemeenteraad, de raad of een commissie die informatie voor kennisgeving kan aannemen. Daarmee is deze nog niet direct een "rechtstreekse gesprekspartner".

Dat geldt dan ook voor bijv. de Ondernemingsraad. Echter, wanneer het de Ondernemingsraad betreft de raad of een van zijn commissies, gelet op het dualisme, scherp in de gaten moeten houden dat hij niet gebruikt/misbruikt wordt als een soort beroepsinstantie, terwijl de wet daarvoor een ander systeem heeft ontworpen.

10. De Ondernemingsraad heeft zijn advies aan de bestuurder inzake voorverkenningen bezuinigingen 2006-2008 **na overleg met de gemeentesecretaris** ter kennisneming gezonden aan de leden van de Algemene Commissie. Het feit dat dit na overleg met de gemeentesecretaris/bestuurder in de zin van de WOR was toegestuurd bleek niet uit het toegezonden stuk.
- Gelet op de aard van het onderwerp (rakende de begroting, waarover de gemeenteraad gaat) en het feit dat dit stuk aan de gehele gemeenteraad/commissie is gestuurd ben ik van mening dat de raad of raadscommissie hiervan kennis zou kunnen nemen, met inachtneming van het gestelde in de tweede alinea van punt 9. Dit te meer daar dit (hoewel niet kenbaar) in overleg met de gemeentesecretaris is gebeurd.

Dit laat onverlet dat de Ondernemingsraad in mijn ogen, gelet op het dualisme, terughoudend dient te zijn met het zich wenden tot de gemeenteraad of een commissie daarvan. Voorkomen dient te worden dat de Ondernemingsraad via de gemeenteraad probeert het college te beïnvloeden of die indruk te wekken.

Ik hoop middels het voorgaande de kaders en de grenzen van het overleg met de Ondernemingsraad en de mogelijkheden die er zijn om buiten dat overleg een onderwerp van overleg bij de gemeenteraad voor te leggen voldoende te hebben aangegeven.

Met vriendelijke groet,

Hans Camps
gemeentesecretaris